

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona- Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10 i 3/23), na prijedlog Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 87. sjednici, održanoj dana 27.06.2025. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Prihvata se Mišljenje Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice o Nacrtu Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, broj: 09-02-11294-1/25 od 17.06.2025. godine, koji je kantonima dostavljen na mišljenje od strane Federalnog ministarstva rada i socijalne politike.

II.

Zaključak sa Mišljenjem iz tačke I. upućuje se u dalju skupštinsku proceduru.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-_____/25
Datum, 27.06.2025. godine
Zenica

PREMIJER
po ovlaštenju

Dženana Čišija

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice,
1x Stručna služba Skupštine,
1x a/a.

ZENIČKO DOBOJSKI KANTON

VLADA

n/r Premijera

n/r Sekretara

Broj: 09-02-11294-1/25
Zenica, 17.06.2025. godine

PREDMET: Mišljenje o Nacrtu Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba

Federalno ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice je uz akt broj: 03-02/1-2675/22 JKB od 29.05.2025. godine skupštinama kantona dostavio tekst Nacrta Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba (u daljem tekstu: Nacrt Zakona), budući da je oblast socijalne politike u zajedničkoj nadležnosti federalne vlasti i kantona, u skladu sa članom III.2 i III.3 Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Aktom Stručne službe Skupštine, broj: 01-02-11294-1/25 od 05.06.2025. godine, i aktom Stručne službe Vlade broj: 02-1-02-11294-2/25 od 11.06.2025. godine ovom ministarstvu je kao resornom dostavljen na mišljenje tekst Nacrta Zakona.

Nakon razmatranja dostavljenog teksta Nacrta Zakona ovo ministarstvo u okviru svoje nadležnosti daje sljedeće:

M I Š L J E N J E

U **članu 1.** kao predmet Zakona pored definicije i statusa nezaposlene osobe, uvodi se i definicija i status osobe bez zaposlenja.

Budući da su ova dva pojma sinonimi i da imaju doslovno isto značenje, a daljim razmatranjem teksta Nacrta Zakona je evidentno da su osobe koje su na evidenciji službi za zapošljavanje i koje su aktivne u traženju posla definisane pojmom nezaposlena osoba, te da su osobe koje su također na evidenciji, ali nisu aktivne u traženju posla definisane pojmom osoba bez zaposlenja, smatramo da bi njihovo razdvajanje trebalo adekvatnije definisati, a s ciljem izbjegavanja činjenja grešaka pri evidentiranju istih.

U **članu 4.** stav (4) potrebno je definisati maksimalnu visinu i vrstu novčane naknade ili drugih primanja koje može ostvariti osoba po osnovu angažovanja po programu mjera za brže zapošljavanje, stručno osposobljavanje, prekvalifikaciju ili obuku koju organizuje služba za zapošljavanje ili Federalni zavod, ili stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa, a da se takva naknada, odnosno primanje, ne smatra dohotkom u smislu stava (2) tačka a) ovog člana. Ovo iz razloga što se na ovaj način ostavlja prostor za zloupotrebe, posebno kod primjene instituta stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa, u smislu da se poslodavci češće odluče na angažovanje osoba po osnovu stručnog osposobljavanja u odnosu na prijem pripravnika u radni

odnos, u kom slučaju se angažovanoj osobi po osnovu stručnog osposobljavanja ne priznaje staž osiguranja i u kom su obaveze poslodavca po osnovu tog angažmana daleko manje, budući da tada nije u obavezi plaćivati doprinose po osnovu radnog odnosa za angažovanu osobu.

U **članu 6.** koji reguliše prestanak statusa nezaposlene osobe, potrebno je:

- u stavu (1) tačka b) broj odbijanja odgovarajućeg posla vratiti na tri, te eventualno odrediti vremenski rok u kojem se toleriše odbijanje dva, odnosno tri posla uzastopno, budući da realno postoji mogućnost da se nezaposlenoj osobi u jako kratkom periodu ponude dva posla, a koja je iz objektivnih razloga primorana odbiti, te precizno definisati šta podrazumijeva „opravdani razlog“ radi pravilne primjene odredbe;
- u stavu (1) tačka d) precizno definisati šta se smatra pod postupanjem koje uzrokuje odbijanje zaposlenja od strane poslodavca, te u istoj tački iza riječi „poslodavca“ izuzetak koji je naveden kao opravdan razlog za odbijanje zaposlenja ne smatramo najbolje definisanim, budući da nezaposlena osoba u najvećem broju situacija nije upoznata sa činjenicom da poslodavac ne izmiruje obaveze po osnovu radnog odnosa prema ostalim zaposlenicima;
- u stavu (1) tačka e) na kraju teksta brisati „i“ i dodati „ , izuzev lica koja su zatečena po osnovu angažovanja po programu mjera za brže zapošljavanje, stručno osposobljavanje, prekvalifikaciju ili obuku koju organizuje služba za zapošljavanje ili Federalni zavod, ili stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa;“
- u stavu (1) tačka r) brisati osoba kojoj miruju prava i obaveze kao studenta budući da ne ostvaruje prava po osnovu statusa studenta, sve do ponovnog aktiviranja istog;
- stav (6) prebaciti u član 4. budući da se istim definišu naknade koje se ne smatraju prihodom u smislu člana 4. stav (3) tačka a);

U **članu 7.** stav (1) tačka k) brisati osoba kojoj miruju prava i obaveze kao studenta budući da ne ostvaruje prava po osnovu statusa studenta, sve do ponovnog aktiviranja istog.

U **članu 10.** koji se odnosi na Upravni odbor Federalnog zavoda vratiti odredbu iz Prednacrtu Zakona kojom se definiše način na koji se bira sastav svih članova Upravnog odbora, budući da ovim Nacrtom Zakona nije definisano, osim za dva člana i to iz reda reprezentativnog sindikata i reprezentativnog udruženja poslodavaca.

U **članu 12.** nije definisano na čiji prijedlog Vlada Federacije imenuje i razrješava dužnosti direktora Federalnog zavoda, te predlažemo da se vrati odredba da se imenuje i razrješava na prijedlog Ministarstva.

U **članu 15.** stav (1) tačka e) iza riječi „i pojedincima“ dodati riječi: „u saradnji sa Fondom za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom“;

U **članu 15.** stav (1) tačka f) riječi „i njihovo ponovno zapošljavanje“ zamijeniti riječima: „i posredovanje u njihovom ponovnom zapošljavanju“ budući da se služba bavi posredovanjem, a poslodavci zapošljavaju.

U **članu 24.** stav (2) jasno definisati na koji način Služba za zapošljavanje objavljuje podatke o svojim aktivnostima, kao i koje aktivnosti je obavezna dati na objavu, tj. da li te aktivnosti podrazumijevaju i finansijske izvještaje ili analizu rezultata rada u toku izvještajne godine.

U **članu 32.** koji definira visinu novčane naknade, potrebno je:

- u stavu (3) definisati kada i na koji period ove osobe na koje se ovaj stav odnosi stiču pravo na novčanu naknadu, a da nije u koliziji sa stavom (2) tačka k) ovog člana Nacrta Zakona.

- u stavu (4) jasno definisati šta podrazumijeva program mjera za socijalno zbrinjavanje osoba koje su u procesu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije ostale bez posla, koji su uslovi da osoba bude korisnik tog programa, te izjednačiti visinu njihove naknade sa ostalim korisnicima novčane naknade, gdje je potrebno definirati istu osnovicu, budući da se isključivo za ove osobe kao osnovica predviđena prosječna plaća iz prethodne godine, dok je za ostale korisnike osnovica prosječna plaća u posljednja tri mjeseca prije prestanka radnog odnosa.

Također smatramo da, ukoliko se program mjera socijalnog zbrinjavanja ovih osoba odnosi na uvezivanje radnog staža kroz uplatu doprinosa po osnovu radnog odnosa, to ne može biti razlog zbog čega im se dodjeljuju manja prava u odnosu na ostale nezaposlene osobe, posebno iz razloga jer nisu sami uzrokovali činjenicu da nisu ostvarili sva zakonska prava iz radnog odnosa.

U **članu 40.** stav (6) tačka a) na kraju rečenice dodati riječi „prije isteka ugovora o radu“.

U **članu 43.** stav (2) definisano je da se opravdani razlozi iz stava (1) istog člana utvrđuju na osnovu pravosnažne odluke nadležnog organa, te sugeriramo da se razlozi iz tačke c) i f) ne utvrđuju pravosnažnim odlukama nadležnih organa.

U **članu 44.** koji definiše prekid isplate novčane naknade u stavu (1) tačka b) brisati riječi „iz opravdanih razloga“, budući da svaka osoba koja se odjavi sa evidencije iz bilo kojeg razloga, opravdanog ili neopravdanog, gubi status nezaposlene osobe, te samim tim i prestaje i pravo na isplatu novčane naknade.

Posebno naglašavamo da ostajemo pri mišljenju koje smo ranije dali na Prednacrt i Nacrt ovog zakona, da je potrebno pristupiti sveobuhvatnoj reformi kompletnog sistema rada Federalnog zavoda za zapošljavanje i kantonalnih službi za zapošljavanje kao krajnjih pružatelja usluga u posredovanju u zapošljavanju. Također ističemo i kontinuirane zahtjeve za izmještanje obaveze plaćanja zdravstvenog osiguranja za nezaposlene osobe na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja, kako bi se imala stvarna slika o broju nezaposlenih osoba koji su sastavni dio radno aktivnog stanovništva, a izdvojili oni koji su na evidenciji samo kako bi ostvarili pravo na zdravstveno osiguranje.

Naprijed nabrojane okolnosti neminovno ukazuju na nužnost reformisanja kompletnog sistema posredovanja u zapošljavanju, čime bi se osiguralo da se Federalni zavod za zapošljavanje i kantonalne službe za zapošljavanje primarno bave poslovima posredovanja u zapošljavanju i kreiranju uspješnih aktivnih mjera zapošljavanja na tržištu rada.

Dostavljeno:

1x Naslov

1x a/a

MINISTAR

Antonio Šimunović

